

**JAK ROZPOZNAT A BEZPROSTŘEDNĚ OŠETŘIT
ZDRAVOTNÍ POŠKOZENÍ PŘI RADIAČNÍ NEHODĚ**

SÚJB
květen 2001

Radiační ochrana
Doporučení

květen 2001

JAK ROZPOZNAT A BEZPROSTŘEDNĚ OŠEŘIT ZDRAVOTNÍ
POŠKOZENÍ PŘI RADIČNÍ NEHODĚ

Vydal: STÁTNÍ ÚŘAD PRO JADERNOU BEZPEČNOST PRAHA
Tisk: MORAVIATISK Vyškov spol. s r.o.

ÚVOD

Růst aplikací zdrojů ionizujícího záření v lékařství, průmyslu, zemědělství i výzkumu sebou zákonitě nese zvyšování rizika vzniku radiačních nehod. I když radiační nehody, spojené s tzv. deterministickými účinky jsou relativně vzácné, jsou ve světě známy případy, kdy prvním nálezem informujícím o takové nehodě, bylo až zjištění zdravotního poškození ozářené osoby. Zlepšení informovanosti o následcích radiační expozice, zejména mezi lékaři prvního kontaktu, je jedním z hlavních důvodů, proč Mezinárodní atomová agentura ve spolupráci se Světovou zdravotnickou organizací vydala leták "Jak rozpoznat a bezprostředně ošetřit zdravotní poškození při radiační nehodě".

Státní úřad pro jadernou bezpečnost ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví ČR zajistil překlad a rozšiřuje tento leták zejména Centřům rychlé pomoci, nemocnicím, poliklinikám a lékařským fakultám. V překladu jsou nahrazeny názvy odpovědných pracovišť názvy, platnými pro Českou republiku, včetně odkazů na domácí, doporučenou literaturu.

V příloze je přiložen překlad citovaného letáku, včetně adres a telefonického spojení na:

- klinická pracoviště, poskytující podle vyjádření ministra zdravotnictví speciální lékařskou pomoc osobám, ozářeným při radiačních nehodách
- pracoviště Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, která by se podílela na hodnocení ozáření osob včetně ozáření z vnitřní kontaminace a na koordinaci dalších postupů v případě radiační nehody.

Legislativní rámec havarijní připravenosti, podrobnosti postupů v případě mimořádných událostí na pracovištích se zdroji ionizujícího záření a opatření k ochraně obyvatelstva v případě radiačních nehod a havárií, včetně úkolů lékařské péče v případě bezprostředních zdravotních následků ozáření, jsou uvedeny v Doporučení Státního úřadu pro jadernou bezpečnost "Zásady tvorby traumatologických plánů jaderných zařízení a pracovišť se zdroji ionizujícího záření", určeném jako pomůcka zpracovatelům vnitřních havarijních plánů pro pracoviště se zdroji ionizujícího záření. Tento dokument je pro zájemce na internetové adrese: <http://www.sujb.cz/sujb.html>.

Ing. Zdeněk Prouza, Csc., v.r.
náměstek předsedy SÚJB pro radiační ochranu

V Praze, duben 2001

Telefonické spojení na klinická pracoviště, poskytující podle vyjádření ministra zdravotnictví speciální lékařskou pomoc osobám ozářeným při radiačních nehodách (aktualizováno dne 19.3. 2001)

◆ Klinika popálenin FN na Královských Vinohradech

Šrobárova 50, 100 00 Praha 10

přednosta prim. MUDr. L. Brož

tel.: 02/67 163362

sekretariát

tel.: 02/67 163665

službu konající lékař

tel.: 02/67 163392

Fax: 02/67 31 33 74 - při podezření na lokální
ozáření, ohrožující pacienta
rozvojem akutní kožní reakce

◆ "Centrum pro léčbu osob ozářených a kontaminovaných radioaktivními látkami"

při Klinice nemocí z povolání ILF UK a Všeobecné fakultní nemocnici

Na Bojišti 1, 12000 Praha 2

přednosta doc. MUDr. D. Pelclová, CSc.

tel.: 02/24964532

e-mail: pelclova@mbox.cesnet.cz

vedoucí Centra MUDr. Zdenka Fenclová CSc.

tel.: 02/24964526

e-mail: zdenka.fenclova@mbox.cesnet.cz

přes vrátnici

tel.: 02/24964530

Fax: 02/2491 4570

Spojení možné i přes Toxikologické informační středisko s nepřetržitou službou:

tel.: 02/24919293 nebo 02/2491 5402 Fax: 02/2491 4570

e-mail: tis@mbox.cesnet.cz - při podezření na vnitřní kontaminaci radioaktivními látkami a při indikaci
diagnostické hospitalizace (např. při celotělovém ozáření dávkou pod 1 Gy)

◆ Oddělení klinické hematologie FN v Hradci Králové

Sokolská 408, 500 05 Hradec Králové

Doc. MUDr. Ladislav Jebavý, CSc.

tel.: 049/5834606

Fax: 049/58 32011

e-mail: jebavy@fnhk.cz

přednosta prof. MUDr. Jaroslav Malý CSc.

tel.: 049/5834612

e-mail: maly@fnhk.cz

sekretářka Gabriela Nováková

tel.: 049/ 58 32 686

e-mail: novakova@fnhk.cz - při podezření na zevní
ozáření celotělovou dávkou převyšující 1 Gy.

Spojení na pracoviště radiační ochrany Státního úřadu pro jadernou bezpečnost
(aktualizováno 1.1.2003)

Pracoviště	PSČ Město Ulice	Telefon	Fax
SÚJB styčné místo (24 hodin denně; jen při důvodném podezření na radiační nehodu)	110 00 Praha 1 Senovážné nám. 9	224 220 200	221 624 400
SÚJB, sekce radiační ochrany Odbor usměrňování expozič	110 00 Praha 1 Senovážné nám. 9	221 624 554 602 262 698	221 624 274
RC Praha	110 00 Praha 1 Senovážné nám. 9	221 624 507 221 624 759	221 624 760
RC Brno	602 00 Brno tř. kpt. Jaroše 5	545 215 092	545 244 998
RC České Budějovice	370 07 České Budějovice Schneiderova 32, P.Box 10	386 105 221 386 105 220	386 105 210
RC Hradec Králové	500 03 Hradec Králové Piletická 57	495 211 500 495 211 471	495 211 227
RC Ostrava	703 00 Ostrava Syllabova 21	596 782 935	596 782 934
RC Plzeň	320 11 Plzeň Klatovská 200 f	377 420 943 377 420 944	377 420 943
RC Ústí nad Labem	403 40 Ústí nad Labem Habrovce 52	472 743 022	472 743 033